

GRÖNBLÅ BEREDSKAP –

NATURBASERADE LÖSNINGAR TILL ER TJÄNST!

EKOLOGI
GRUPPEN

VÄRLDEN

Rekordvärme och torka under Europas varmaste sommar

Publicerad 08:09

Extremvärme och torka kommassen 2022 ledde till många skogsbränder. Vt.nu.com

Nyheter / Biologisk mångfald

Brittiska underrättelsetjänsten: Systemkollaps – inom fem år

Rapporten skulle egentligen publicerats redan i höstas, men stoppades. Anledningen uppges vara rädsla eftersom ekosystemet riskerar kollapsa – inom bara fem år.

- ✓ Akuta hotet: Matbrist
- ✓ Efterlyser specifik analys för Sverige: "För vår nationella säkerhet"

VETENSKAP

Så leder skogsskövling till nya pandemier

Uppdaterad 2020-12-07 Publicerad 2020-12-07

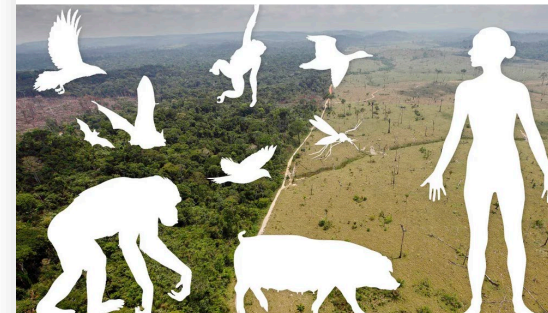

Foto: Andre Penner/AP Grafik: Stefan Rothmaler

Skövning och exploatering av skog förstör den naturliga miljön för fladdermöss och andra vilda djur, och tvingar dem att leva närmare människor. Det leder till att nya, dödliga virus utvecklas och sprids, och till nya pandemier.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Biologisk mångfald – en överlevnadsfråga

Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på jorden. Fungerande ekosystem skyddar mot katastrofer, ger friska hav, växtpollinering och bidrar till stabilt klimat. Men vår överlevnad hotas – i det sjätte massutdöendet av arter måste vi växla om till hållbar utveckling.

Publicerad 11 feb, 2021 • Uppdaterad 24 feb, 2023 • 4 min att läsa

VÄRVADET

Göteborg översvämmat – 50 millimeter regn på en dag

Västra Götaland har under måndagen drabbats av kraftiga regnskuror som orsakat översvämningar på flera håll. I Göteborg uppmättes 50 millimeter regn, rapporterar GP.

Enligt Max Schildt, jourhavande meteorolog på SMHI, är det normalt med 70-90 millimeter regn under hela juli i Göteborg. Nu har alltså mer än hälften av det nätt staden under en och samma dag.

Regnet har orsakat översvämningar på vägbanor. Bland annat båda filerna på E6 i höjd med Ullevimotet och Backaplan drabbades under måndagen. Flera enheter från räddningstjänsten arbetar med att pumpa bort vatten.

- Det är ju vatten överallt, säg var det är torrt någonstans. Brunnarna klarar inte av att svälja det och marken är snustorr, säger en larmoperatör.

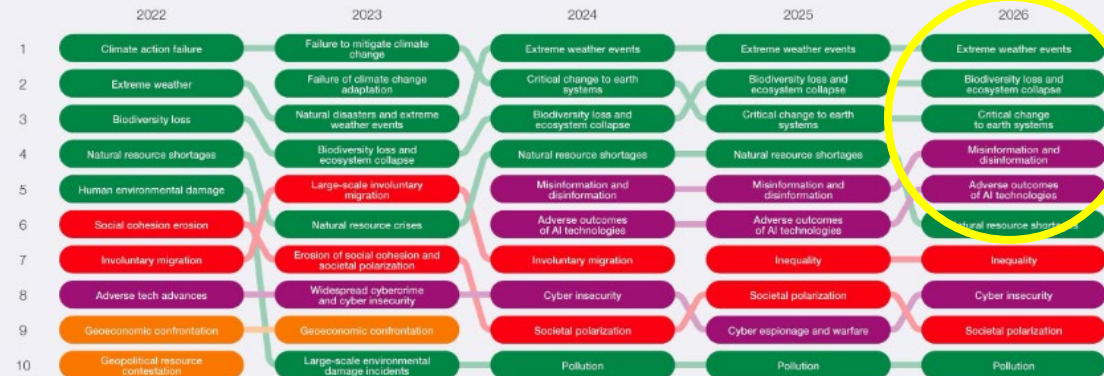
Global risks ranked

WORLD
ECONOMIC
FORUM

2-year risks

10-year risks

Risk categories: Environmental (Green), Economic (Blue), Geopolitical (Orange), Societal (Red), Technological (Purple)

2026

Extreme weather events

Biodiversity loss and ecosystem collapse

Critical change to earth systems

Misinformation and disinformation

Adverse outcomes of AI technologies

Natural resource shortages

The Global Risks
Report 2026
21st Edition
INSIGHT REPORT

WORLD
ECONOMIC
FORUM

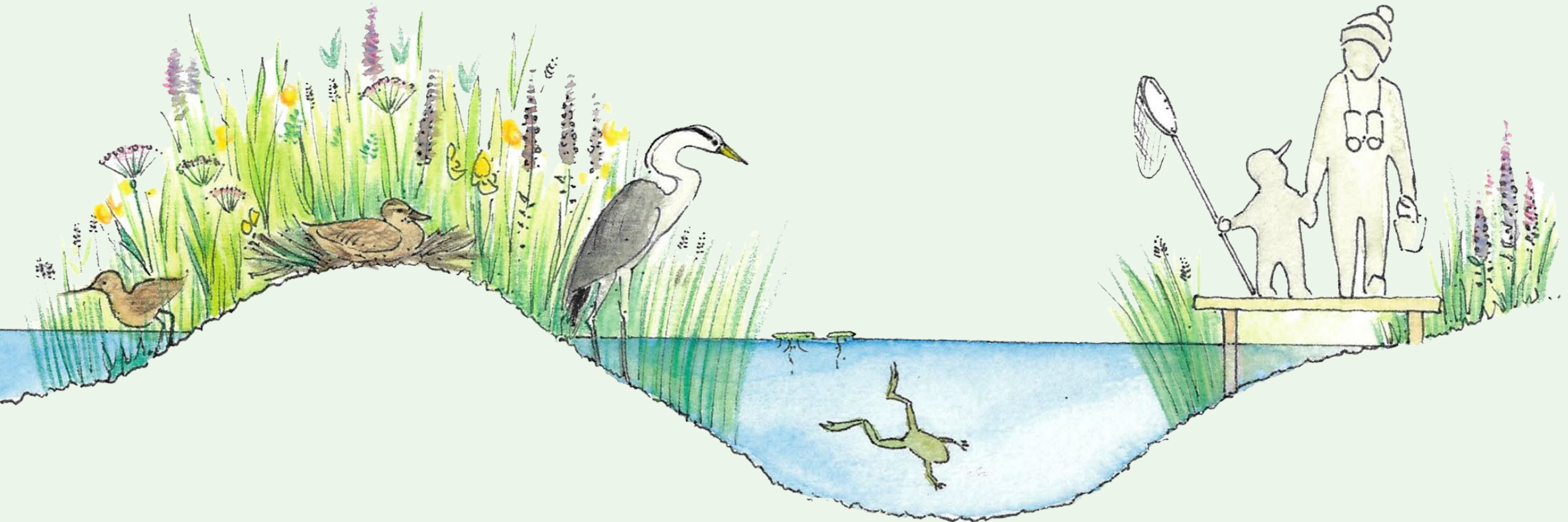
GRÖNBLÅ BEREDSKAP –

att använda naturens egna funktioner som en del av samhällsskyddet

Naturbaserade lösningar är åtgärder som utgår från de **funktioner ekosystemen** bidrar med, så kallade **ekosystemtjänster**. Genom att **skydda, utveckla, och skapa** ekosystem med syfte att **bibehålla** och stärka ekosystemtjänster kan vi **hantera** olika **utmaningar** kring till exempel klimatförändringar och mark- och resursanvändning.

Naturvårdsverket

2026-02-26 PRESSMEDDELANDE

Idag lämnar fem myndigheter på regeringens uppdrag ett förslag på:

Nationell plan för att restaurera Sveriges natur.

Förslaget innehåller åtgärder som ska ge naturen möjlighet att återhämta sig, bli rik på biologisk mångfald och stå bättre rustad för ett alltmer påfrestande klimat.

Beredskap innebär
behov av **prioritering**

Prioritering kräver
rumslig analys

Rätt **åtgärd**, på rätt
plats, i rätt tid

Två exempel på planeringsunderlag som:

- Ger oss en **rumslig** analys av landskapets förutsättningar
- Som vi kan använda för att **prioritera** våra resurser
- För att säkerställa att investeringar görs på rätt **åtgärd**, på rätt plats

1 Strategisk **våtmarksplanering** – var gör våra åtgärder mest nytta

2 Analys av **jordbruksmark** – kunskap om markens värden innan vi bygger bort brukningsvärd jordbruksmark

VÅTMARKS- PLANERING

Rätt åtgärd på rätt plats

Pågående klimatförändringar
bidrar till att vi i Sverige generellt
har högre temperaturer med
längre torrperioder och **fler**
intensiva nederbördsperioder

Ökad risk för **översvämningar**,
storskaliga **bränder** och försämrad
tillgång och kvalitet på vatten

Naturbaserade lösningar är avgörande för vår **förmåga** att hantera de svårigheter som ett förändrat klimat innebär står inför.

Geografisk analys för att **identifiera områden** där våtmarker kan restaureras, återskapas eller anläggas

Multifunktionsanalys för att **prioritera** åtgärder med störst samhällsnytta

Identifiera tre typer av strategiska områden för åtgärder:

Restaurera

Påverkade våtmarker

Befintliga våtmarker där ingrepp gjorts för att avvattna området, till exempel dikning

Återskapa

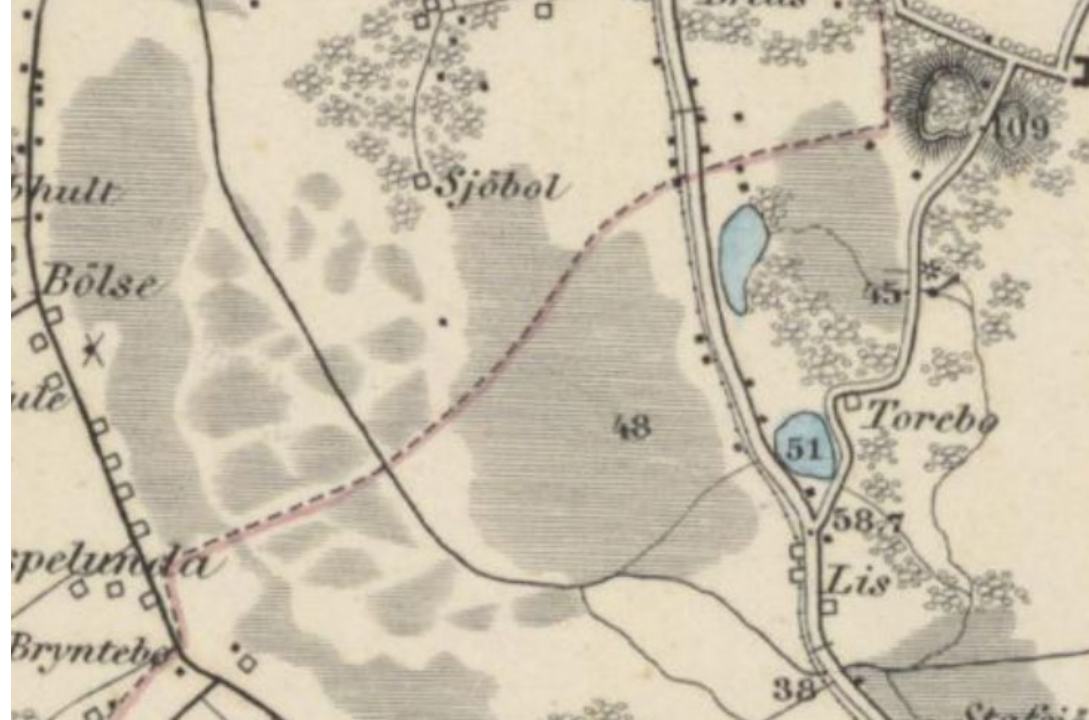
Historiska våtmarker

Platser som historiskt varit våtmarker men som avvattnats i syfte att tillgängliggöra mark

Anlägga

Potentiella våtmarker

Lämpliga platser där geografiska förutsättningarna möjliggör att våtmarker med relativt enkla medel kan anläggas

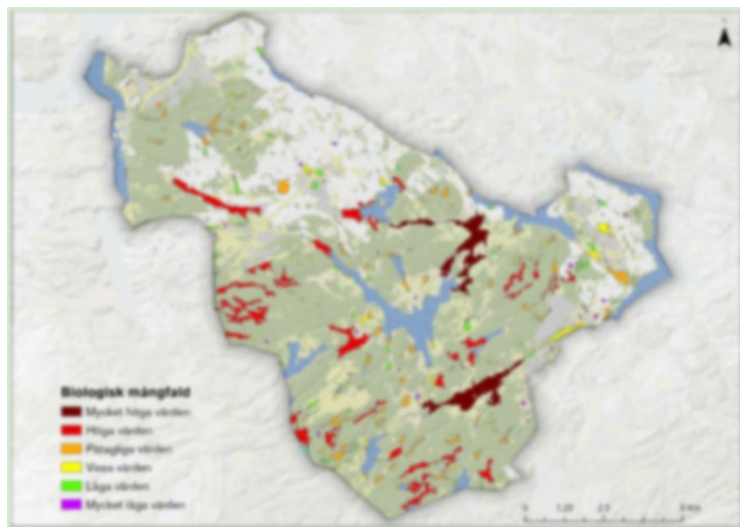

Analys av **mångfunktionalitet** och
förmåga att hålla kvar och balansera
vattenflöden i landskapet

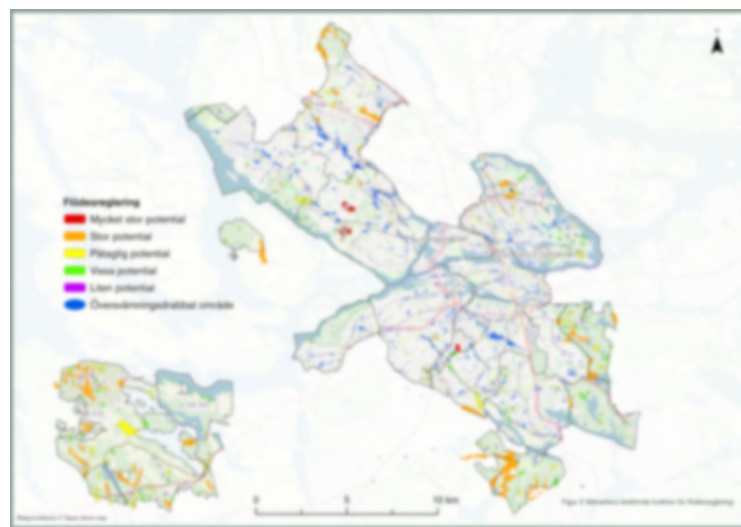
Rumslig analys

Var har vi möjlighet att restaurera, återskapa eller anlägga våtmarker?

Åtgärd

Vi ökar landskapets förmåga att hantera effekter av klimatförändringar och minskar kostsamma samhällsrisker

Prioritering

Kunskapen om var vi skapar flest nyttor genom våra investeringar hjälper oss att **informerade beslut**

LIVSMEDELS- PRODUKTION

Jordbruksmarkens värden

Svensk jordbruksmark är skyddad

Enligt 3 kap. 4 § MB är jord- och skogsbruk av nationell betydelse och **brukningsvärd jordbruksmark** får endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose **väsentliga samhällsintressen** och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att **annan mark** tas i anspråk

Tillgången på brukningsvärd jordbruksmark är central för Sveriges **livsmedelsberedskap**.

Nationella livsmedelsstrategin 2.0 slår fast att Sveriges **produktion** av livsmedel ska **öka**.

Värdet av svensk jordbruksmark väntas öka på sikt. Markanvändningsbeslut idag kan få stora **konsekvenser** i ett 50–100-årsperspektiv.

Brukningsvärd jordbruksmark

Produktionsvärde

Biologisk mångfald bidrar till produktion av livsmedels genom pollinering, bördiga jordar och vattenreglering.

Beroende på bruksmetoder kan jordbruket stärka naturvärden i landskapet.

Naturvärde

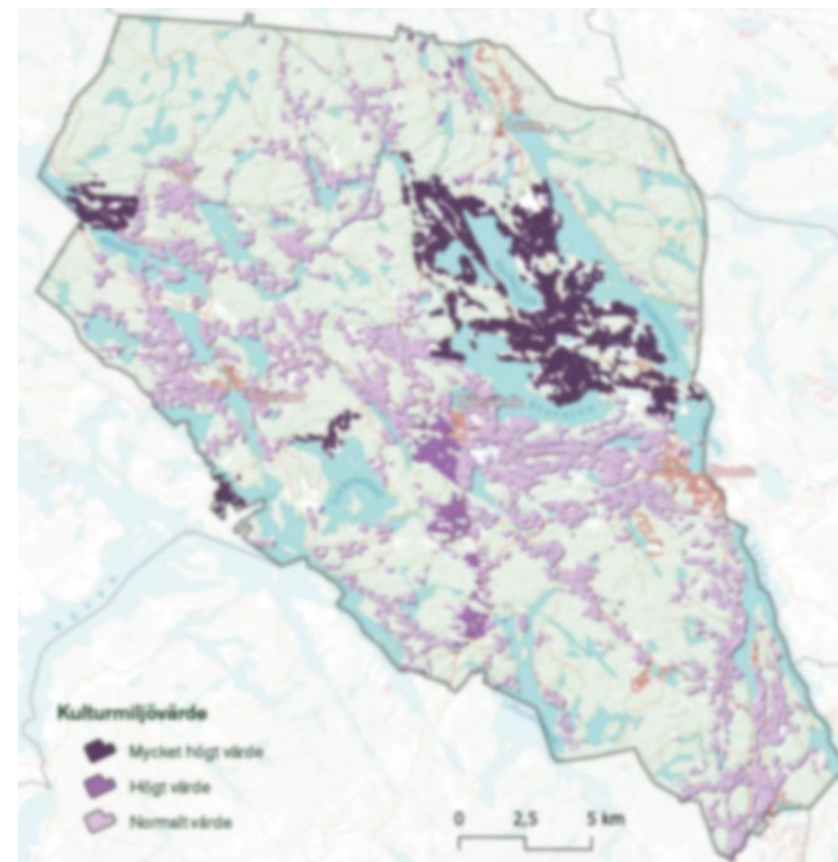
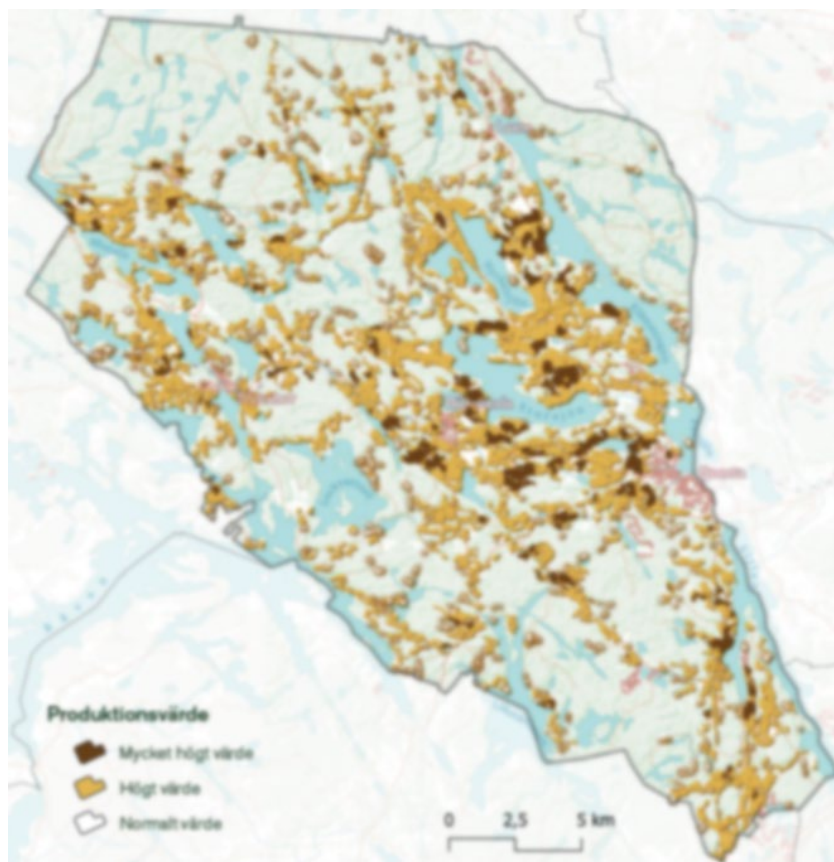
Slätterängar och naturbetesmarker är kulturmarker med höga värden för biologisk mångfald.

Kulturmiljövärde

Alléer, stenmurar och diken är kulturmiljöer och livsmiljöer för biologisk mångfald.

Rumslig analys

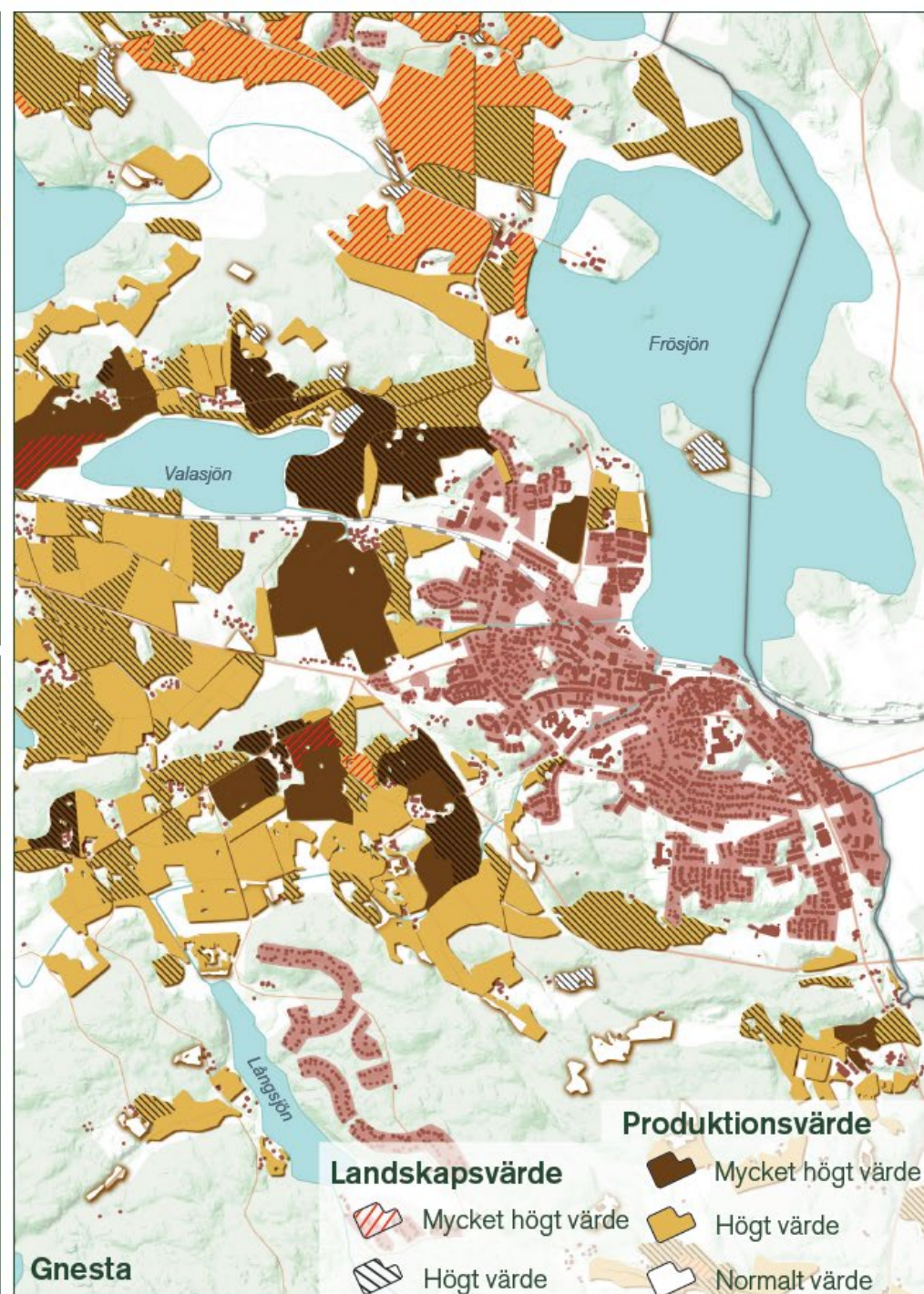
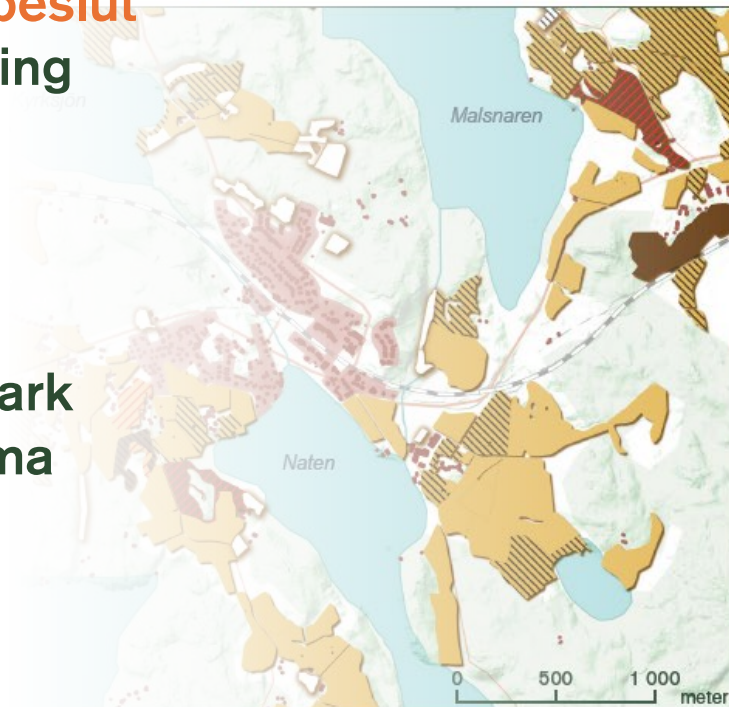
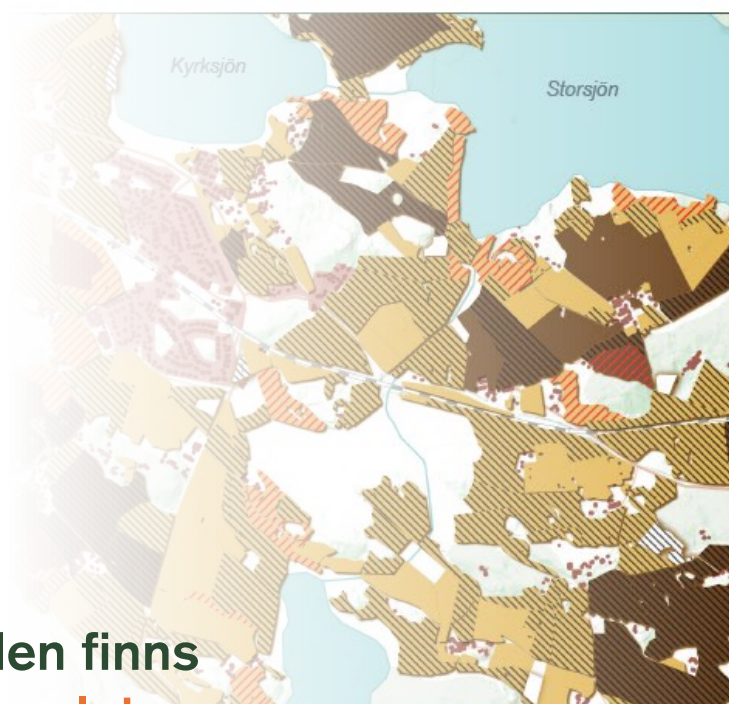
Var finns vår jordbruksmark
och vilka värden har den?

Prioritering

Kunskapen om var våra värden finns
hjälp oss att **informerade beslut**
kring framtida markanvändning

Åtgärd

Vi **värnar** värdefull jordbruksmark
som bidrar till vår gemensamma
livsmedelsförsörjning

Gnesta

Landskapsvärde

Mycket högt värde

Högt värde

Produktionsvärde

Mycket högt värde

Högt värde

Normalt värde

Kunskap om vår geografi och våra
förutsättningar ger oss möjlighet
att ta **informerade beslut**.

Genom **riktade åtgärder kan** vi
hjälpa naturens egna system att
hjälpa oss i en föränderlig värld

GRÖNBLÅ BEREDSKAP

Foto: Johanna Hellström/Sveriges Radio, Johan Nilsson/TT

SOCKERBRUK

Efter sockersmällen: Skånska betor skickas till Polen

Beredskap innebär behov av **prioritering**

Prioritering kräver **rumslig** analys

Rätt **åtgärd**, på rätt plats, i rätt tid

EKOLOGI GRUPPEN

wosel.thoresen@ekologigruppen.se

helene.littke@ekologigruppen.se

